

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, október 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Arad baklövésel.
A főváros Rákóczi-nemze.
Makó város közgyűlése.
Sturdza aradi szócseve.
Tizsa István jelöltsége.
Nagy botrány Pest megye közgyűlésén.
Ellélt dákoremánok.
A megtámadott trónörökösök rend.
Tiszegye betörés.
Eltűnt vasúti pénzeszközök.
A szocialisták népgyűlése.
Budapesti fociballesek Aradon.
Tárca: A szerencse. Írta: Várhelyi Sándor.
Csarnok: A lillem-asszony. Írta: Domonkos L.

Arad baklövésel.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Arad, október 12.

Az „Aradi Közlöny“, mely a városi közügyek körül, egyenes szókimondó és mindig tárgyilagos bírálatával, nagy érdemeket szerzett, vasárnapi „Az aszfalt-város“ feliratu vezércikkében újból borsót tör bizonyos vezető urak orra alá. Cikkirő sok igazat mond, de nem mondja a teljes igazságot.

Az „Aradi Közlöny“ felesleges aszfaltozásról beszél. Lehet, hogy ahol most újból öntik és fedik az aszfaltot, ott felesleges az aszfaltozás, ott némi javítás is megfelelt volna, de azon felesleges többmunkát jóváteszik és kipótolják azzal, hogy oly helyeken nem javítják, hol sürgősen és okvetlen szükséges volna. Ott

van a városház előtti téren, a csanádi palotától a jószágigazgatósági palotáig vezető aszfaltot, mely alaposan rászorulna a kijavításra vagy újabb lefedésre, mégsem csinálják meg. Ez már több a takarékoságnál, ez fukarság.

Bizonyára van rá paragrafus, hogy miért nem lehet ezt az aszfaltot megjavítani. Valószínű, hogy valamely szerződés egy pontja szerint az aszfalt-társaság bizonyos ideig jótállást vállalt ezért az utszakasért, és az okból annak úgy kell maradnia a mint van, míg lejár a szerződés. És miután ez az aszfaltot gödreivel és hasadékaival oly botrányos állapotban van, biztosra vehető, hogy a szerződésben nincs intézkedés az iránt, hogy mi a teendő, ha ily skandalozus állapot áll be. Mert ha ily irányban gondoskodva volna, nem tehető fel, hogy az erre hivatott közegek ezt a nyomoruságot megtűrnék.

Műszaki körökben azt hangoztatják, hogy a főut aszfaltja azért szenvedett főleg, mert ott alatta vezették a villamos világítás csövezetékét. Nem figyeltem meg ezen körülményt, de ajánlatos volna a városi tanácsnak ezen kérdéssel foglalkozni, hogy esetleg ha tanulmányuttra tévednek ide más városok kiküldöttei, tudjuk legalább, hogy mire kell azokat figyelmeztetni, illetve megóvni szegényeket. *Tanuljanak legalább a mi kárunkon.*

Pedig igazán sokat tanulhatnak. Itt a vízvezeték a dupla krétával elkönyvelt részvénytokjével, a villanyvilágítás a re-

fakciák problémájával, a közúti vaspálya sokoldalú mizériáival. Tanulhatnak, hogy mikép *nem kell eljárni*. Innét azután át-rándulhatnak a közel Temesvárra, hol megtanulhatják, hogy igenis *miképp kell cselekedni*. Nincs üdvösebb mint összehasonlítani a rosszat a jóval, az ügyetlenséget az okossággal. Ez irányban Aradnak maradandó érdemei vannak és lesznek, és az elriasztó példának több a tanúsága, mint a követendőnek. Szóval Arad hibái és baklövésel tanulságosabbak mint Temesvár erényei és ügyes számításai. Szóval Aradnak nem kell pirulnia Temesvár előtt.

De ezt csak úgy tudjuk beigazolni, ha irás van a kezünkben. *A városi törvényhatósági bizottság egyik közgyűlésén úgy határozott, hogy a különféle vállalatokkal megkötött szerződéseit kinyomatja.* Ugy vélte a közgyűlés, hogy nem felesleges, ha a törvényhatósági bizottság tagjai tudják, hogy mit adtak el és mit nem, szóval mi a városnak joga és mi a kötelessége.

Legsikerültebb szatirái egyikében *Juvenal* egy nyájas, előzékeny férjéről szól, ki az alvást szimulálta, hogy felesége tisztelőit ne zavarja. De midőn egy ilyen jóbarát az alkalmatosságot egyéb szabadságra is fel akarta használni, azzal ugrott fel a jószágos férj, hogy „non omnibus dormio“ „nem mindenkinek alszom.“

Hiába mondanám, hogy Arad város nem hasonlít a Juvenal paraszt asszonyához, hogy a régi tanács nem eleget aludt:

A szerencse.

— Elbeszéli egy kis fiú. —

Írta: Várhelyi Sándor.

Zsuzsa kisasszony a szomszédunkban lévő zöldsalugáteres házban lakott.

Még járnai sem tudtam, amikor megismerkedtem vele. Akkor még ő is rövid ruhában járt s örökké fehér harisnyát viselt.

Mikor már kissé megnőttem s kint az utca porában játszadoztam, sokszor szóba állott velem s erre én mindig nagyon büszke voltam.

Néha megkért, hogy menjek el a kereskedésbe s vegyek neki ott egyet-mást s ilyenkor mindig, adott valamit: vagy cukrot, vagy szép színes képet, vagy más egyebet.

Hogy Zsuzsa kisasszony milyen szép, azt csak akkor vettem igazán észre, a mikor ő hosszú ruhában kezdett járnai.

Gyönyörű égkék színű szeme volt s a haja pedig vöröses színben játszott. Nyáron mindig fehér ruhát viselt s most ár, ha sétálni ment, hosszú, könyökig érő keztyűt is húzott a kezére.

A nap ellen egy finom csipkészerű ernyővel védekezett. Bizonyosan félt, hogy lesül a bőre a nagy melegben, vagy szoplóssá lesz az arca, ami felett én is sajnálkoztam volna. Mert olyan volt a képe mindig, mintha tejben fűrésztötte volna.

Zsuzsa kisasszonynak nem volt mamája.

Nekem azt mondták mindig, hogy már régen meghalt, de ez, mint később megtudtam, nem volt igaz. Az ő mamája elszőkött egy bácsival. (Ezt a Mari, a dada mondta nekem, tehát nem kételkedtem benne.) Erőss Zsigmond, a Zsuzsi kisasszony édesapja azért járt mindig az utcán olyan szomorúan. A fejét mindig lehorgasztotta, mintha a földön valamit keresett volna. Máskülönbén mérnök volt s nagyon kevés időt töltött odahaza.

Annál kevesebbet járt ki a házból a Lujza néni, akire a házvezetés gondja nehezedett. Ez a mérnök bácsinak egy igen távoli rokona volt. Lehetett vagy héttvéti éves, mert a haja egészen megfőhéredett s már az arca fakó és ráncos volt.

Mikor ez a történet kezdődött, én már az iskolába jártam. A hátamon viseltem a táskát, a melybe bele volt rakva az A B C könyv, a palatábla, meg a palavessző.

Az igazat megvallva, a tanulással sohasem tudtam egészen megbarátkozni. Szívesebben játszadoztam kint az utcán a hozzám hasonló koru gyermekekkel, akik szintén az elveimet vallották.

Ha tél volt, ahogy csak szeret tettem, kimentem a házunk elé csuszkálni. Minden két hétben elszakítottam egy pár cipőtalpat, a miért otthon nagyon haragudtak rám.

Ha ezt meguntam, azt tanácsoltam a többieknek, hogy készítsünk hőmbert. Nem telt belé egy óra s már ott állt a fehér óriás a kapunk előtt: a fején egy rossz szalmakalappal,

a szájában hosszú száru pipával. Ezt aztán hógolyókkal bombázni kezdtük. Ennek a mulatságnak rendesen az lett a vége, hogy egy-két ablakot bezuktunk, amikor aztán szétfutott mindenki — s az egész szerencsétlenségért én lakoltam egyedül.

Egyszer ilyenkor alaposan meg is hültem. Négy hétig az ágyban kellett feküdnöm, amikor is irtózatosan keserű orvosságokat kellett be-szednem. De ugyanekkor nagy öröm is ért, mert Zsuzsa kisasszony egy gyönyörű képes-könyvet küldött át nekem a szolgálójukkal. Ez engem egészen boldoggá tett.

Tavaszkor más mulatságokban telt az örö-möm. A téli ruháimról leszedtem az összes gombot s csakhamar eljátszottam. Ekkor aztán a rajtam lévő kabátot fosztottam meg minden felesleges ékességtől. Természetesen mindezt, amikor felfedezték a rémes pusztítást, megint kegyetlenül meglakoltam.

Később aztán az utcán a cipő sarkával lyukakat készítettünk s folyt a golyózás szép művészet, változó szerencsével.

Mikor aztán ezt is meguntuk, a sárkányo zásra került a sor. A lovak megvadultak tőle, a sürgönydrókat összegabalyítottuk vele.

A rendőr felírta a szüleinknek a nevelt, amin mi akkoriban eleget is csodálkoztunk, mert nem tudtuk megérteni, hogy miért szükséges azt neki tudnia. Én azonban eikerükem a veszedelmet, mert élve a gyanúval, hogy mindebből nem származhatik valami jó, az édes apám neve helyett az Erőss bácsinak a nevet

Most *Lakatos* Miklós, végül *Győrffy Gyula* országgyűlési képviselő beszéltek s többen szavaltak.

Már két óra volt mikor a népgyűlés véget ért.

Este a Vigadóban *kuruc estély* volt, amelyek műsorát a kuruc időkbeli vonatkozású számok alkották.

Makó város közgyűlése.

(*Deák Ferenc emléke. — A tűzveszélyes városi bérház. — Interpelláció húsz fillér miatt. — Október 6-ának megünneplése.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, október 12.

Makó városi képviselőtestülete ma délelőtt kezdett bele októberi rendes közgyűlésébe. A gyűlés roppant nehézkesen megy, reggel 9-től déli 12-ig nem tudtak egyebet elintézni mint interpellációnál és két indítványnál.

A gyűlésen *Farkas József* polgármester elnököl. Kilenc órakor megnyitván a közgyűlést, *Deák Ferenc* emléke felett mondott szép beszédet, amelyet a képviselőlet tagjai állva hallgattak végig. Indítványára egyhangulag elhatározták, hogy *Deák Ferenc* s obrára e hó 17-én a város képviselőjének, *Justh Gyulának* akadályoztatása miatt *Kristóffy Józseffel*, a nagylaki kerület országos képviselőjével tételenek koszorút s a képviselőlet testületileg vesz részt a rom. kath. templomban ugyane napon tartandó ünnepi istentiszteleten.

A gyűlés jegyzőkönyvének ezt a részét nyomban hitelesítették s azután az interpellációkra került a sor.

Börcsök Gergely először is azt kérde a polgármestertől, hogy a fogyasztási hivatal volt pénztárcsa, *Patkós Ferenc* 50 koronás jutalmával mi történt? Felvette-e *Patkós*, s ha igen, inézkedett-e a polgármester, hogy ez vissza legyen térítve.

A polgármester megnyugtatta *Börcsöket*, hogy *Patkós* nem vette fel a pénzt, mert a vármegye — akkorára elkészülvén a számadások felülvizsgálata — betiltotta az utalványozást. A jövő gyűlésen — igéri a polgármester — véglegesen dönthetnek ez ügyben. Tu domásul vették.

Olyan interpelláció következett ezután, amely két teljes órán át foglalkoztatta a képviselőletet. Arról esett szó, hogy a képviselőlet a hivatalok megfelelőbb elhelyezhetése szempontjából az anyakönyvi és a mérnöki hivataloknak a városnázából kiköltöztetését és a szemben levő bérházba átköltöztetését határozta el, s hogy e határozatot miért nem fogantatosította a tanács.

Dízhony ennek furcsa története van. A határozathozatal után a főmérnök előterjesztést tett úgy a polgármesteri, mint az alispáni hivatalnál, hogy a városi bérház köz- és tűzveszélyes, s nem való arra, hogy ott fontos okmányokkal dolgozó hivatalokat helyezzenek el. Ezt a véleményt az államépítészeti hivatal is megerősítette s mikor az alispán a költözködést betiltotta, a tanács rendőri műszaki szemlét rendelt el, amelyen meg azt állapították meg, hogy a bérház megfelelő jó karban van. A felelőséget ennél szakértői vélemény mellett aztan senki sem meri magára vállalni s a képviselőlet is belenyugodott abba, hogy a szakvélemények legközelebb megszaporodnak egygyel, az alispán *budapesti szakértőket* hallgat meg.

Kökényessy Géza 20 fillér miatt interpellált. Ezt a 20 fillért *D. Róczy dr.* alkapitány ellen gette egy kiszombori földjének, pedig mint helypénzt meg kellett volna az illetőnek fizetni.

A polgármester azon válaszáat, hogy a helypénzszerződés nem jogosan követelte a 20 fillért, tudomásul vették.

Kökényessy második interpellációja az volt, hogy a felüggesztett *Kollár E. dr.* számgya kornok fegyelmi ügye miatt húzódik oly sok.

Itt is tudomásul vették a polgármester azon válaszáat, hogy a tanács kiballgatása és az

osvosi szakvélemény beszerzése késlelteti a fegyelmi ügy lebonyolítását.

Kökényessy Géza és *Börcsök Gergely* terjesztettek meg elő egy-egy kisebb jelentőségű interpellációt.

Ezek elintézésével áttértek az indítványokra, amelyek között legfontosabb volt *Nagy Károly* ref. lelkész október 6-ikának megünneplésére vonatkozó indítványa.

A képviselőlet egyhangulag elhatározta, hogy az aradi véranak emlékére október 6-ikát minden évben megünnepli s felkéri az összes felekezetek lelkészét, hogy e napon gyásztisztizteletet tartsanak.

TÁVIRATOK

Az orosz cár Olaszországban.

Róma, október 12. Morin külügyminiszter tegnap este Pizába utazott és ma a királynak, kit *Prisba* kísér, jelentést tesz. A *Times* és a *Petit Parisiennek* az orosz cár olaszországi utazására vonatkozó jelentésével szemben sem az olasz kormány, sem az orosz külügyminiszter nem kételkednek, hogy az *nemsokára be fog következni*. Megállapítandó még az időpont és az utaterv, a mire vonatkozó végérvényes határozást az orosz cár fenntartotta magának.

Elítelt dákorománok.

(Tüntetés az aradi püspök fogadtatásán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 12.

A nagyszentmiklósi románok tüntetése, a melyet *Papp I. János* aradi román püspök fogadtatása alkalmával rendezték, most méltó csattanóval nyírt befejezést. A nagyszentmiklósi főszołgabíró elítelte *Opreán Nesztor dr.* nagyszentmiklósi ügyvédet és társait, akik a román nemzeti színek drapériába fogadták a püspököt.

Papp I. János aradi gör. kel. román püspök nagyszentmiklósi látogatása alkalmával *Opreán Nesztor dr.* ügyvéd, továbbá *Popovics János* és *Opreán Terentius* lelkészek intézkedése folytán oláh nemzetiszínű zászlókkal díszítették fel a diadalkaput, amelylyel az érkező püspököt fogadták.

Már a püspök érkezése alkalmával feltűnést keltett, hogy Szerbecsanád közégében a román templom előtt felállított diadalkapu tisztán román nemzeti színű zászlókkal volt feldíszítve s hogy a fogadást rendező *Opreán Terentius* csanádi román lelkész a főszołgabíró felszólítására sem távolította el a román lobogókat. A csendőrség emiatt különben feljelentést adott be a nagyszentmiklósi főszołgabíróhoz a szerbecsanádi politikai s román hírköztség ellen is. A küldöttség vissza is akart fordulni, végül mégis csak elébe ment a püspöknek, a kit *Rónay Ernő*, a kerület képviselője és *Hadfy Károly* járási főszołgabíró üdvözölt. A lovas legények, akik teljesen oláh nemzeti viseletben voltak, nagy báránybőr süvegjük oldalán román nemzeti színű kokárdát viseltek, amelyeket — dacára a csendőrök felszólításának — nem távolítottak el süvegeikről. A csanádi diadalkapu pedig kizárólag román nemzeti színű szalagokkal volt feldíszítve.

A botrányos és vakmerő tüntetést követte a megtorlás.

A nagyszentmiklósi főszołgabíró ma *Opreán Nesztor* ügyvédet, *Popovics János* s *Opreán Terentius* lelkészeket, továbbá *Lipován* tanítót, akik a tüntetés rendezői voltak, egyenként két napi elzárásra és száz korona pénzbüntetésre ítélte a román nemzeti színek használatára által elkövetett kibágás miatt.

Ezen kívül elítelt tízenégy parasztot kisebb pénzbüntetésre, akik részint a bandériumban, részint az ünneplő közönség soraiban viseltek román nemzeti színű kokárdát.

Tegnap este a nagyszentmiklósi magyarok és svábok, be akarták verni *Opreán* üdvéd ablakait, de az oláhok tömegesen vonultak fel *Opreán* háza elé, hogy megvédjék a főlháborodott közvélemény bosszujára elől.

Sturdza aradi szócsöve.

(A román miniszterelnök bujtogató.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Nem először hangoztatják, hogy az aradi román újság *Sturdza* román miniszterelnöknek magyarországi szócsöve. Ez különösen most tesszik ki, annál a harcnál, a melyet a románok aradi újságja a militarizmus mellett, a magyar nemzeti követelések ellen indított, és a melyben újabban *Mangra* Vazullal is elhatároltba jutott.

Ezt erősítette meg egy cikk, a mely mestanság a *Tribuna Poporului*-ban megjelent. Szerzője *Slavici János*, az aradmegyei világosról származott romániai író. A címe ez:

Mohács — Világos.

Azt jövendőlgette ez a cikk, hogy a magyarokra újabb oly vereség következik, mint a minő a mohácsi vész és a világosi fegyverletétel volt. Ez a cikk is arra vallott, hogy *Slavici* a közvetítő *Sturdza* miniszterelnök és az aradi román lap között. Ennek azonban érdekes háttere van.

A bukaresti lapok kedden a következő budapesti telegrammot közölték:

„*Slavici* Joan, a „*Tribuna*“ szerkesztője, a magyarországi újságokban fölbívtja a románokat, hogy folvtassák férfiasan a nemzeti küzdelmet a magyarizmus ellen és a Habsburgok trónjának biztosítására. Ez a pillanat döntő jelentőségű a magyarországi románok jövendőjére nézve s egyesült erővel és egyetértéssel kell küzdeniök a magyarok örökletes ambíciójára ellen, amely veszedelembbe dönti az országot.”

Ez volt a főnnebb jelezett Mohács—Világos feliratu cikk. Harmadnapra, csütörtökön ismét a következő telegram jelent meg — Arad-ól keltezve, de Budapestén át — a bukaresti újságokban:

„A „*Tribuna Poporului*“ című román újság azt írja, hogy a román vezető férfiak titkos gyűlést tartottak, amelyben elhatározták, hogy manifestumot bocsátanak ki, amelyben megállapítják a magyar krízis-sel szemben elfoglalandó álláspontjukat. Elhatározták még, hogy a képviselőház fölöltatása esetén megkezdik a választási izgatást és véget vetnek a passzivitásnak.”

Ezek a közlemények, amelyeket kétségtelenül Bukarestben gyártottak, azt jelentik, hogy a magyarországi románok mozgalmát *Slavici János* vezeti, a ki bizalmasa *Sturdza* román miniszterelnöknek.

Egy bukaresti levél szerint tulajdonképp *Slavici* az aradi „*Tribuna Poporului*“ című lap be nem vallott szerkesztője, aki Bukarestből látja el a lapot cikkekkal és tanácsokkal, a lapot pénzzel támogató *Sturdza* minisztere pedig utasításai szerint.

Slavici, mint történetíró, a magyarokról szóló tanulmányában, amelyet már Bukarestben írt és adott ki, ezeket írta többek között:

— A románok ideálja a nemzeti egyesülés, románok csak egyet kérnek, hogy Magyarország széibomolják, a belőle őz is kivegyék részüket. Ha a magyarok bukásáig a románok nem fognak annyira megörösdíthetni, hogy a germanizmus ellen főlveheték a harcot, akkor a magyarok bukása megáve fogja hozni a románokét is. De ha a románok a

magyarok e feltehető bukásáig lélekben egyesülnek, kulturában megerősödnek s vagyoniilag hatalmasak lesznek, akkor a magyarok bukásával egy új, büszke élet korszaka kezdődik, mert a keleten a magyarokon kívül nincs más nép, mely megoszthatná a románnokkal a szerepet.

Ilyen Slavici, a történetíró. Ezenkívül ő szerkesztő és publicista, igazgatója is egy leány-árvaház iskolájának.

Az itt elmondottakból kitetszik, hogy az aradi román újság utján Sturdeza miniszterelnök szervezi és vezeti Magyarország ellen a magyarországi románságot.

Tisza István jelöltsége.

A döntés nem történt meg.

(Kihallgatások a királynál. — Tisza István programja. — A kabinetalakítás nehézségei. — Lukács László meghívása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 12

A válság elsőrendű kritikus napjának jelezték a mait. Az is volt, azonban döntést a válság ügyében nem hozott. Mindenki bizonyosra vette, hogy Tisza István gróf már ma designált miniszterelnök lesz. azonban két körülményben csakhamar a cáfolata jelentkezett ennek. Az egyik, hogy Tisza még a délután során, váratlanul Budapestre utazott; a másik, hogy Tisza kihallgatása után újabb audienciák váltak szükségessé. Mindazonáltal ez nem jelenti még, hogy Tisza jelöltsége el lenne ejtve, de azt igen, hogy megbízatásának akadályai vannak, a melyeket igyekeznek elhárítani.

Fordulatot jelent azonban az is, hogy a király holnapra Lukács Lászlót meghívta. Tisza István mellett tehát a pénzügyminiszter is ki van szemelve az átmeneti kabinet vezetésére, azonban kérdés, hogy Lukács, a ki még előbb, a kevésbé bonyolódott válság idején nem vállalkozott a kabinetalakításra, most hajlandó lesz vajon erre.

Perczel Dezső, a ki ma szintén audiencián volt, azt mondta, hogy holnap, vagy legkésőbb holnapután okvetlenül megtörténik a döntés. Ilyen várakozással néz a politikai világ a legközelebbi napok elébe.

Legújabb híreink ezek:

A kihallgatások.

Bécsből táviratozzák a Bud. Tud.-nak: Ma reggel ideérkeztek Andrássy Gyula és Tisza István gróf, valamint Perczel Dezső orsz. képviselők. Szállásukon ott találták már a meghívókat a legfelsőbb kihallgatáshoz és pedig Andrássy Gyula gróf délelőtti 11, Tisza István gróf fél 1 és Perczel Dezső délutáni 2 órára.

Ő felsége ma délelőtti 11 órakor egy órai magánkihallgatáson fogadta Andrássy Gyulát.

Gróf Tisza István fél egy órakor jelent meg kihallgatáson a király előtt s kihallgatása fél kettő után öt percig tartott. Tisza a reá várakozó képviselőkhez és hírlapírókhoz így szólt:

— A kihallgatásról semmit se mondhatok.

Perczel Dezső pontban két órakor lépett a király szobájába.

Andrássy Gyula délután három órakor

visszautazott Budapestre. Annyi bizonyos, hogy ma végleges döntés nem történt és hogy újabb kihallgatások várhatók.

Bécsben ma az a hír terjedt el, hogy Tisza István manifesztum kíséretében fog a kabinetalakítással megbízatni; továbbá, hogy az új kabinetben ő lesz a belügyminiszter, a kereskedelemügyi Hieronymi Károly, a közoktatásügyi Berzeviczy Albert, a földművelésügyi Zselénski Róbert gróf, a pénzügyminiszter pedig Lukács László, továbbá, hogy Apponyi lemond a képviselőház elnökségéről s az új elnök Perczel Dezső. Midőn ezeket a híreket Tisza István előtt megemlítették, ő a következő kijelentést tette:

— Mindezekről nem tudok semmit. Döntés ma nem történt. Délután haza utazom. Annyit azonban mondhatok, hogy még mindig nagyon sötétnek látom a világot.

Perczel Dezső a királynál való kihallgatása után a következőket felelte a kérdőszökökre:

— Döntés nem történt; ő felsége előbb még egy-két urat fog kihallgatáson fogadni, de holnap, vagy legkésőbb holnapután el kell dölnie a válságnak.

Perczel Dezső a kihallgatásról a Sacher szállóba hajtattott s onnét öt órakor Tisza István gróf társaságába a pályaudvarra ment s az öt órai gyorsvonattal Budapestre utazott. Perczel elutazása előtt sürgönyözött Budapestre, a szabadelvű pártkörbe, hogy az ő megérkezését várják meg.

Tisza István megbízatása.

Budapesti ellenzéki körökben elterjedt hírek szerint a király holnap Széll Kálmánt és Lukács Lászlót hívja meg; még e kihallgatások nem történnek meg, senki kabinetalakításra megbízást nem kap. Ugyancsak az ellenzéki körökben azt hiszik, hogy átmeneti kabinetre fog a sor kerülni. Ha az új kabinet Széll Kálmán elnökségével alakul meg, akkor benne lesznek: Tisza István, Andrássy Gyula és Perczel Dezső. E háromnak egyike tagja lesz a következő kabinetnek is, de lehet, hogy mindhárom, hogy ezáltal a kabinetnek minél szilárdabb alapot kölcsönözzenek.

Neue Freue Presse ma esti kiedásában többek között ezeket írja:

Némely jelentések arra vallnak, hogy talán semleges, átmeneti kormányzat intermezzójához fognak folyamodni és hogy a mai kihallgatások ennek csak előkészítői voltak. Semmi esetre se engedhető meg, hogy a mai állapot sokáig tartson. Az új magyar kormány megalakulása küszöbön állónak tekinthető.

Ugyanaz a lap azt írja, hogy az átmeneti miniszterelnök Perczel vagy Lukács lesz, de lapzártá előtt határozott formában jelenti, hogy a király holnap Tisza Istvánt fogja magyar miniszterelnökké kinevezni.

A Neues Wiener Tagblatt a kihallgatásokat konstatálva, ezt jelenti:

Kérdéses, hogy a kilences bizottság folytatni fogja-e tanácskozását. Nem lehetetlen, hogy a bizottság egyszerűen feloszlik és mandátumát a párt rendelkezésére bocsátja. Ez esetben pártértekezlet lenne, amelynek eredményeként az ő és új szabadelvűek előreláthatóan szétválának.

A hangulat Budapesten.

Fővárosi tudósítónk írja:

A királyi kihallgatások felé irányult ma a politikai világ figyelme. A képviselők pártkülönbség nélkül lesék a bécsi híreket, bár mindenki el volt készülve arra, hogy Tisza István gróf mint kinevezett miniszterelnök érkezik

vissza Budapestre. A főérdeklődés mégis oda irányult, hogy Tisza minő programmal érkezik meg.

E mellett a kilences bizottság mai ülése is nagy figyelmet és érdeklődést kelt. Fővárosi munkatársunknak alkalmá volt ma a kilences bizottságnak egy tagjával beszélni a mai dolgokról és a kilences bizottság működéséről. Az illető ezeket a felette fontos kijelentéseket tette.

— A kilences bizottság még egyáltalán nem jutott odáig, hogy a kölcsönös megegyezés kizárva lett volna. Csak mellékes és alárendelt pontozatokban történt eddig megállapodás. A főbb pontok felett csupán eszmecserek folytak és ha voltak különféle árnyalatok és a nézetek egyben-másban divergáltak, határozott remény volt arra, hogy a király felfogásának szellemét megegyeztetik a nemzeti kívánságokkal.

Ha már most a király mégis egyik noncirozott árnyalatot hallgatja meg csupán és nem várja be a kilences bizottság határozatát, az mindenesetre nagyon feltűnő jelenség. Ezért az én nézetem szerint a kilences bizottságnak siettetni kell a tárgyalásait és azokat gyorsan befejezve, határozatát a szabadelvű párt elé kell terjeszteni, hogy a párt állást foglaljon.

Csak így lehet a szabadelvűpárt egységét megmenteni. Mert ha ezzel ellenkező történik, az mindenesetre a szabadelvűpárt széttöbbségére vezet. Ám be kell akkor is várni mindenesetre a legközelebbi fejleményeket és Tisza, Andrássy hazaérkezését és az esetlegesen kinevezett kormányelnök programját.

A függetlenségi párt ma nem látja oly sötétnek a helyzetet, mint tegnap. Azt hiszik, hogy Tisza István nem az erőszak politikájával jön, hanem megkísérli a békés kiegyenlítést és csak ha ez nem sikerül, fordul a végső eszközökhöz. Mindenesetre most minden attól függ, hogy az ellenzék minő magatartást követ az új kormányval szemben.

Tisza István programja.

Egy Tisza Istvánhoz közel álló politikus Tisza programját így körvonalozta:

Tisza István engedmények nélkül nem tartja megoldhatónak a helyzetet. Hozni fog engedményeket, de olyanokat, a melyek az 1867. évi XII. törvényekkel nincsenek ellentétben. Tisza különösen a magyar tisztképzésre helyez sulyt. A vezényleti nyelv nem lesz programjában, még elvileg se. A katonai programon kívül nagy sulyt helyez a gazdasági kérdésekre is.

A mi kormányzati módszerét illeti, rágalom az, mintha alkotmányellenes fegyverekkel akarna küzdeni. Ez esze ágában sincs és nem is lehet. Mindent el fog követni a békés kibontakozás érdekében, de ha nem boldogulna, sor kerül a házszabályok szigorú végrehajtására. Ha ez sem használ, Tisza indemnitást kér a Háztól és bejelenti, hogy választásokat akar kiírni. Ha indemnitást nem kap, föloszlatja a Házat ex-lexben, mert meggyőződött, hogy a királynak Ha ázat feloszlató joga korlátlan és különben sincsen tiltva, hogy a Házat ex-lexben föloszlassák.

Bécsi jelentés szerint Tisza deszignálása elmarad és a király egyenesen miniszterelnökké fogja őt kinevezni.

A tizenkettedik órában.

A Magyar Nemzet ma este föltűnést keltő vezércikket közöl, amelynek ez a címe: A tizenkettedik órában. Ez így kezdődik:

„Az a bizonyos tizenkettedik óra, amelyről oly sokszor esik szó a magyar politiká-

ban, most már nemcsak hogy itt van, hanem valamennyire el is mullott."

A cikk befejező sorai pedig ezek:

"A kibontakozás tehát többé nem késhe-tik, vagy ha késik, siralomnak völgyévé változtatja ezt a szép országot, amelyre még egy év előtt a politikai szerencse verőfénye ragyogott."

Ujabb bizonytalanság.

Fővárosi tudósítónk az éjjeli órákban táviratozza:

A mai nap is elmúlt, a nélkül, hogy a kabinetválság elintéztetett volna. Ez annál meglepőbb, mivel általában azt hitték, hogy ma meg lesz a döntés és Tisza István ő felsége ajtaját ma délután már mint kinevezett minisztereink fogja elhagyni. *Ez azonban nem történt meg.* Hogy se *Andrássy*, se *Perczel* nem fogják a kabinetalakítás megbízását elvállalni, az iránt előre tisztában voltak. A Tisza-féle kombinációt erősítette az is, hogy *Khuen-Héderváry* tegnap néhány képviselő előtt kijelentette, hogy *minden éraban várja Tisza kinevezését* és hogy a hivatalos lap holnapi száma már közölni fogja az erre vonatkozó királyi kéziratot.

Az esti órákban érkezett hírek azonban ezen kombinációnak nem adtak igazat. Tisza István, a ki még előzetesen kijelentette, hogy a holnapot Bécsben tölti, délután öt órakor, Perczel Dezső kíséretében *viszajött Budapestre.*

Hogy Tisza gróf jelöltsége egyelőre meg-hiusult, azt az a körülmény is bizonyítja, hogy *még újabb meghívások történtek a korona részéről.* Holnap még két politikus hivatalos a királynál, a mi bizonyára nem történne, ha a designálás befejezetté vált volna.

Igaz, hogy senki se tudott rá határozottan felelni, hogy a designálást mi akadályozhatta. Némelyek *Andrássy Gyula* grófnak tulajdonították; mások szerint a *néppárt* intrikált Tisza ellen, kijelentve, hogy ellene a választások alkalmával egyesülni fog a függetlenségi párttal. Harmadik részről viszont azt hangoztatták, hogy *Tisza audienciájának folyama alatt* merültek föl oly körülmények, a melyek miatt a kinevezés ma elmaradt.

Annyi azonban tény, hogy Tisza miniszterelnökjelöltsége *nem tűnt le végkép, hanem kíséreltet tesznek azon akadályok elhárítására, a melyek Tisza István miniszterelnökségének útjában állanak.*

A holnapi audienciák.

Találgatták mindenfelé, de senkisémm tudta megmondani, hogy ki az a két államférfi, aki holnapra meghívást kapott a királyhoz.

A találgatók mégis kikerestek két nevet. Az egyik *Lukács László* pénzügyminiszter, a másik *Wekerle Sándor.* Ezt a kettőt gyanítják a beavatottabbak. *Wekerle* azonban csak annyit lehetett hallani, hogy Temes megyében sógoránál *Molnár Viktor* főispánnal időzik vendégként.

Lukács László este megfordult, ugyan a klubban, de kijelentette, hogy eddig meghívást még nem kapott. *Lukács* hamarosan el is ment a klubból.

Később megtudták azt is, hogy mind a három politikus, akik a legutóbbi napokban a király előtt voltak, mindannyian egyértelműleg *Lukács Lászlót* nevezték meg, mint olyant, akinek kabinetalakítása elé legkevesebb akadály merülne fel és akinek az ellenzék is legkevesebb nehézséget fog okozni.

Ennek folytán *Lukács* holnapi bécsi útját sokan igen biztosra veszik.

A késő esti órákban kiderült az is,

hogy ki az a másik, aki még meghívást kapott. Ez nem más, mint *Khuen-Héderváry* gróf.

Ezt a „Bud. Tud.” a következőképen adja tudtul:

„*Khuen-Héderváry* gróf miniszter-lnök az éjjeli expressz vonattal Bécsbe utazott. Este a Nemzeti Kaszinóban volt, ahol *Tisza István* gróffal és *Andrássy Gyula* gróffal értekezett. *Andrássy* ez alkalommal *Széll Kálmánnal* is hosszabb ideig értekezett.”

Az éjjeli órákban a Magyar Távirati Irodának is volt valami mondani valója. Mindössze annyi, hogy a király a legközelebbi napok folyamán *több magyar államférfit fog fogadni.*

(A nemzeti párt kivonulása.

Minden arra mutat, hogy a volt nemzeti párt előkészületet tesz arra, miszerint *a szabadelvű pártból testületileg kilépjön.* Valószínűleg a *holnap délelőtt, a kilences bizottság* ülése fog alkalmat adni arra, hogy e tekintetben döntés történjék.

A mai nap történetéhez tartozik még, hogy délután gróf *Khuen-Héderváry* elnökletével a miniszterelnökségi palotában *minisztertanács* volt, melyen a kabinet összes tagjai résztvettek.

Megyei tisztviselők az ex-lexben.

Politikai körökben élénken vitatták a Pestmegye mai közgyűlésén történeteket. A közgyűlés után a megyei tisztviselők hivatalos ebédre gyűltek össze a cenzentrikaszinóban, az ebéd során *Beniczky Lajos* alispán nagy föltűnést keltett pohárköszöntőt mondott.

— Jöhetnek idők — mondta a többek között, — a melyekben *szükségrendeletekkel* kell kormányozni és az *alkotmány látszólag fel lesz függesztve.* Nekünk nem szabad jelszavak után indulni, hanem akkor is *helyünkön kell állani* a törvényhatóság és az állam érdekében, nehogy a helyet idegeneknek adjuk át. A magam részéről kijelentem, hogy még ebben az *esetben is teendőimet törvényesen el fogom végezni.*

SPORT.

Budapesti footballosok Aradon.

— A Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub mérkőzése. —
Arad, október 12.

Az *Aradi Atlétikai Klub* ez évben immár ötödik nagy jelentőségű versenyt rendez, ismételt tanujelet adva kitartó munkásságának. Ezuttal érintkezésbe lépett a főváros egyik legjelesebb football csapatával egy Aradon rendezendő football-match érdekében.

Ma, amikor a fővárosi közönsége rajongó érdeklődéssel kíséri ezt a hédítő játékot, bizonyára érdeklődést kelt az a hír, hogy a *Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub* első csapatát sikerült megnyerni a lejövetele. Megegyezés jött létre a két egyesület között arra nézve, hogy e hó 18-án, vasárnap délután Aradon az Atlétikai Klub sporttelepén a két egyesület csapata football mérkőzést tartson.

Az aradi atléták csapata, mely a vidék egyik legerősebb csapatává van elismerve, legutóbb négy esetben mérkőzött a temesvári Football klubbal, s három esetben győztesen került ki a küzdelemből, egy mérkőzés pedig eldöntetlen maradt. Kihívta mérkőzésre az A. A. K. Lugos és Szeged football csapatát, de eredménytelenül, mert a kihívást Szeged s Lugos el nem fogadta, azon indoklással, hogy

az aradiak csapatával a versenyt fel nem veheti.

A mostani ellenfél igen erős lesz. A Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub csapatában a főváros legjelesebb játékosai vannak, s bár mint igyekezzenek az aradi atléták, győzelemhez nem juthatnak. Érdekessége tehát e mérkőzésnek az, hogy a közönségnek alkalma lesz egy elsőrendű csapat football játékában győnyörködni, látván, mily mesterré teszi az embert a folytonos gyakorlat.

A megtámadott trónöröklési rend.

(Pongrácz Béla sajtópöbre.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 12.

Főlötte érdekes ügygyel foglalkozott ma, a mint lapunknak táviratozzák, a budapesti büntetőtörvényszék mint sajtóbírótság. *Pongrácz Béla* 45 éves, római katolikus vallásu hírlapíró, a ki több év előtt Aradon is ujságíróskodott, a budapesti királyi ügyészség a trónöröklési törvényes rendjének megtámadása címén azzal vádolta, hogy a *Szeless Adorján* szerkesztésében Budapestben megjelenő *Rovás* című időszakos lapnak folyó évi április 5-ik napján kiadott számában „*A német császár — magyar király*” cím alatt a trónöröklés törvényes rendjét megtámadta és ezenfelül, mint közlő, a királyi ház egyik tagja, *Ferenc Ferdinánd* ellen sértést követett el.

A lap ezen közleménye szemelvényeket közöl *Pongrácznak „Hohenzollernnek magyar politikája”* című röpiratából. E szemelvényekből az ügyészség többek között a következő részeket inkriminálta:

A Habsburg dinasztia bennünket soha meg nem értett, velünk soha nem érzett, bennünket soha meg nem becsült. A Habsburgok minden törekvése az *Ein Osterreich*-ban egyesül s annak rendelkeznek alá mindent következetesen és következtlenül.

Hát van ennek az országnak bátorsága megszavazni a civilisztát? Van ennek az országnak kedve ujjongva fogadni az udvart, ha évenként lerándul Gödöllőre vadászni?

Ha te, felséges ur, ilyen körülmények között is meg tudad nyerni a magyar sziveket, visszasírhatsz azt az időt, melyben te mint *Hollós Mátyás*, egy rettegett birodalmi császár királya lehettél volna... S most mit hagysz örökül? Semmit. Utódod trónralépése után, mint a méhkas, amelyről az anyaméhet kivették, fenekestül felfordul minden.

*Ferenc Ferdinánd*ot mi magyarok alig ismerjük, csak annyit tudunk róla, hogy egy időben tüdővésztes betegnek híresztelték, amit házassági hírével kapcsolatban terjesztettek el, később, amikor határozott fellépésének következtében elvette *Chotek Zsófiát*, a kor láthatuk színről-színre igazán, hogy ennek a trónvárományosnak semmi baja nincs, hatalmas, kissé puhatartásu férfiú, de vad, szilaj és indulatra kész természete ellent tud állani és mondani mindennek.

A tárgyaláson *Zsitvay Leó* kuriai bíró elnökölt, a kövvadal dr. *Hodászy Antal* királyi ügyész képviselte, a védelmet *Visontai Soma* látta el.

Még mielőtt az esküdtöket kisorsolták volna, *Visontai Soma* arra kérte a bíróságot, hogy a sajtótörvény értelmében szüntesse meg ebben az ügyben az eljárást, mert az ügyészség helytől enül járt el akkor, amikor a „*Rovás*” cikke miatt *Pongráczot* vonja felelősségre. A dolog ugyanis úgy áll, hogy *Pongrácz* röpiratot írt, amelyért külön is eljárást indítottak. Ez helyes. Ebből a röpiratból szemelvényt közölt *Szeless Adorján* a sajtó lapjában, a *Rovás*-ban és a helyett, hogy *Szeless* ellen indították volna meg az eljárást átvétel miatt, ezért is *Pongráczot* vonják felelősségre. Ez már nem helyes, még akkor sem, ha *Pongrácz* elvállalná

sel tüntette t. A két szerzót számtalanszor hívták a lámpák elé s a szegedi hírlapírók küldöttsége óriási babérkoszorút nyújtott át neki. A viharos éljenzés közepet e hangos kiáltások röpültek a színpad felé:

- Abcug Csallány!
- Le a generálissal!
- Eljenek a hazafias honvédek!

Nagy lassan csendesedett le a tüntetés s a Huszárkisasszony előadása megkezdődhetett.

Nagy botrány Pestmegye közgyűlésén.

(Vihar az adószedés megtagadása körül.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 12

Pest vármegye közgyűlésén ma óriási botrány volt Kossuth Ferenc indítványa körül, a melyet az adószedés megtagadása iránt nyújtott be, a szavazásnál óriási vihar támadt, a melynek során a legindulatosabb jelenetek és személyeskedések játszódtak le. Végül a szavazásnak még vitás eredménye szerint, Kossuth Ferenc indítványa három szóval kisebbségben maradt. Az izgalmas közgyűlésről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

A közgyűlésen Beniczky Ferenc főispán elnökölt, s ott voltak a többek között: báró Harkányi Frigyes, báró Prónay Dezső, gróf Keglevich Gábor, gróf Teleki József főrendiházi tagok, Kossuth Ferenc, gróf Benyovszky Sándor, Holló Lajos, báró Kaas Ivor, Lukács Gyula, Gajári Géza, Wolfner Tivadar, Krasznay Ferenc, Pozsgay Miklós országgyűlési képviselők.

Kossuth Ferenc hosszabb beszéddel indokolta meg javaslatát, a mely így szólt:

„A vármegye törvényhatósága kimondja, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adók beszédését a hatósága alatt álló városok és községek tisztviselőinek megtiltja.”

Az indítvány ellen elsőnek dr. Freysinger Lajos váci közjegyző, királyi tanácsos szólt a kormánypárt nevében. Törvénytelennek mondta az adó nem fizetésére vonatkozó indítványt, amit elutasítani kér.

Majd Keglevich Gábor és Prónay Dezső főrendiházi tagok szólaltak föl Kossuth javaslatával. Különösen nagy éljenzéssel fogadta az ellenzék Prónay Dezső bárónak ezen szavait:

— Inkább a szuronyok fájjenek, mintsem hogy meghajoljam a hatalom törvénytelen rendelete előtt.

Rendkívül nagy zajban kezdődött meg a szavazás. A törvényhatósági bizottsági tagok névsorát Fazekas Ágost főjegyző olvasta föl. Az igen-nel — Kossuth Ferenc javaslatával mellett — szavazókat az ellenzék zajosan éljenzette, a nemmel szavazókra pedig azt kiáltották:

- Hazaáruló!
- Ki vele! Pfüj!

E közben a karzat is vidáman éljenzett és abcugolt.

Mikor még a tisztviselők nem szavaztak, a szavazatok állása ez volt:

116 igen,
91 nem.

Ekkor kezdődött meg a tisztviselők szavazása. Fazekas Ágost főjegyző elsőnek a saját nevét olvasta föl, s mindjárt utána harsány igen-t kiáltott. Az ellenzék ezt dörgő éljenzéssel és tapsal fogadta, de a főjegyző a következő pillanatban nem-et intett a fejével!

Észrevették, hogy tévedés történt, de a főjegyző alig tudta kligazítani. Óriási a zaj. A főispán hiába csöngtetett.

— Nem lehet visszavonni! — kiáltottak.

— Nem lehet kétszer szavazni!

Végre elállt a zaj s a főjegyző ezt diktálta a lajstromba:

— Fazekas Ágoston nemmel szavazott.

Ugyanigy történt ez a következő szavazattal is. Kemény Kálmán első aljegyző is először igennel szavazott és hasonló körülmények között, nagy zajban javította ki a szavatot nemre. A tisztviselők között mindössze ketten szavaztak igennel, Kossuth javaslata mellett.

Szavazás közben a bizottság tagjai összetűntek egymással. Förster Aurél fölugrott egy székre, és azt kiabálta:

— Gazság! A főispán csinálta az egészet!

A főispán erre föl pattant és azt kiáltotta vissza:

— Vagyok én is oly jó hazafi, mint bárki e teremben! Megmutattam akkor is, a mikor az urak pályákban voltak, és a mikor nem kiabálással kellett a hazafiságot megmutatni, hanem a nyakával játszott az ember.

A szavazás eredményének konstataálásánál megakadt a dolog s csak fokozódott a zürzavar. A főjegyző számlálása szerint Kossuth javaslatának két szótöbbsége volt, az aljegyző olvasása szerint Kossuth javaslatát három szóval megbukott.

A főispán az utóbbi jegyzéket fogadta el, és enunciólta, hogy 239 szavazat adatott be. Ebből

116 igen,
121 nem.

s többség tehát Kossuth javaslatát elvetette.

Erre a vihar tetőpontra hágott.

— Hazugság! Gazság! — hangzott minden oldalról.

Egy bizottsági tag odarohant a főjegyzőhöz és össze akarta tépni a szavazatok jegyzékét, de a főjegyző hamarosan elkapta előle. A főispán hirtelen, szinte észrevétlenül hagyta el a termet. A közgyűlés a legnagyobb izgalomban ért véget.

Eltűnt vasuti pénzszekrény.

(Büntett a radna—aradi vonalon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 12.

Fölöttébb titokzatos esemény történt ma este az Erdélyből Aradra érkező vasúton. Titokzatos és homályos eset, s most, amikor a vizsgálat alig indult meg, nehéz a részleteiről határozottan szólni. Egy vasuti pénzszekrényről van szó, mely a vasuti podgyászokocsiról leest. De hogy leest-e, vagy lopási célból ledobták, az eddig kiderítetlen s szerfölyt homályos. A láda nagyon nehéz és sok pénz volt benne; ez arra enged következtetni, hogy valami büntett lappang a háttérben, de az is tény, hogy sértetlenül és elzártva találták meg.

Az ügy jelenleg szigorú vizsgálat tárgyát képezi, s így e'őre meg nem lehet jósolni, hogy tolvajok kezei működtek-e, vagy pedig véletlen folytán esett-e le a podgyászokocsiról.

Az eset részleteiről a következőket jelentti tudósítónk:

Az erdélyi személyvonat, melynek este kilenc óra öt perckor kellett volna megérkeznie az aradi állomáson, háromnegyed órai késéssel, kilenc óra negyvenöt perckor robogott be a pályaudvarra. A háromnegyed órás késést rejtélyes eset okozta Gyorok és Glogovac között, nemsokára azután, hogy a vonat a gyoroki állomásból kiin-

dult, az utasok és a vonatkísérő személyzet egy tompa zuhanást hallottak, melynek zajáról arra lehetett következtetni, hogy egy rendkívül nehéz és súlyos tárgy esett le a földre.

A robbanás hangjaira a kalauzok szétléptek a kocsikban, hogy nem-e esett le valamelyik utas. Nem hiányzott azonban senki a meglehetősen tömött vonatról, mely nagyrészt hegyaljai szüreti vendégeket szállított hazafelé.

Egy kalauznak eszébe jutott, hogy a mozdony mögé kapcsolt podgyászokocsiban van elhelyezve egy nagy vasból készült pénzes láda. Nyomban átment a podgyászokocsiba, ahol nagy ijedtséggel vette észre, hogy a pénzesláda eltűnt és az ajtó nyitva van. A kalauz nyomban meghuzta a vészféket, mire a vonat a nyitott pályán megállt.

A vonatkísérő személyzet leszállott s utánok a kocsikról is temérdek utas jött, hogy az eltűnt pénzesláda keresésére induljon.

A láda egy körülbelül hetvenöt centiméter magas és ugyanilyen széles kovacsolt vasból készült alkotmány, mely a helyéből csak nagy erőfeszítéssel mozdítható ki.

Az utasok és a kalauzok hosszú darab uton mentek vissza, míg megtalálták a vasládát, mely az ugynevezett anyagárokban, közvetlen a vasuti töltés mellett feküdt, teljesen érintetlenül zárva volt.

Néhány erős ember megfogta és becipelte a vonatra, mely már régóta vesztegelt a nyitott pályán. Háromnegyed órai várakozás után megindult ismét.

Aradra érve a vonatvezető rögtön jelentést tett Farkas Ernő állomásfőnöknek, aki intézkedett, hogy a nyomozást azonnal indítsák meg.

Az ügyben szereplő vasuti pénztárt Tövis állomáson adták fel s az aradi üzletvezetőség-nek volt címezve. Körülbelül 15—20000 korona készpénz volt benne.

Az eset szerfölyt gyanus, s nagyon valószínű, hogy valami büntett forog fenn. Alig hihető, hogy a nehéz láda a podgyászokocsin nyitva felejtett ajtaján kiesett volna, mert sokkal nehezebb, semhogy egy rázkódítás is kimozdíthatná a helyéből.

HIREK.

A szocialisták népgyűlése.

— Az eltűnt katonák. —

Arad, október 12.

Vasárnap délután népgyűlést tartottak a szocialisták, ezuttal az újjászervezett szociáldemokraták. A gyűlés maga minden különösebb incidens nélkül folyt le. Érdekessége volt, hogy Mezőfi Vilmos, a párt országos vezére is megjelent és beszélt. A hatóság képviselőjében Berecz Ferenc alkapitány, több rendőrtiszt és rendőr jelent meg.

Máté József, az aradi újjászervezett párti szociáldemokraták elnökének megnyitója után Mays Jenő, békés csabai magánhivatalnok román nyelven fejtette ki a párt programját. Beszédjét a nagyszámú román hallgatóság sűrű éljenzéssel kísérte.

Ezután Mezőfi Vilmos, a magyarországi újjászervezett párti szociáldemokraták vezére és a „Szabad Szó” című szocialista lap főszerkesztője mondott több mint egy óra hosszú tartó beszéde. Ostorozta a keresztény szocializmust, amelynek nálunk a néppárt a letéte-

ményese, majd a politikai helyzetről beszélt és azt bizonyította, hogy a szociáldemokráciáé a jövő. Beszéde nagyon hossza nyult, s abban különbözött a szociálista szónokok sablonjától, hogy nem használta a lázító, mérges hangot. Nyugodtan beszélt, sőt gyakran kedélyeskedett is. Középen nagy figyelem között hallgatta a közönség és sokszor megéltjezte.

Végül Mátyás Jézsef mondott zárót, aztán a gyűlés rendben véget ért.

A gyűlés programjában nem volt szó a hadseregéről, a katonák mégis tudomást vettek a népgyűlésről és bizonyára abban a meggyőződésben, hogy a gyűlésen a katonaságról is szó fog esni gondoskodtak róla, hogy ott ne jelenhessen meg katona. A térparancsnokság-hoz beosztott egyik százados és egy őrmester a gyűlés egész tartama alatt, vagy két óra hosszáig, ott állottak őrt az Attila-tér két sarkán, hogy ha katona próbálna megjelenni, lefűleljék. Az őrködés azonban felesleges volt, mert nem jelent meg egyetlen katona sem.

A katonákat különben vasárnap délután benntartották a várban és a kaszárnyákban s csak öt órakor bocsájtották ki őket, így ki volt tehát zárva annak a lehetősége, hogy a tüzoltólaktanya udvarát felkereshessék a katonák.

— **Egyetemi ifjak a szegedi Kossuth-szobornál.** Szegedről táviratozzák: Szombaton kétszáz egyetemi hallgató érkezik gyalogszerrel Szegedre. Az ifjakat egyes családoknál fogják elszállásolni. A Kossuth szoborra tegnap több mint száz koszorút helyeztek el.

— **A görög keleti román egyházi kongresszus.** Papp János aradi görög keleti román püspök tegnap Nagyszébenbe utazott, hogy a szerdán kezdődő román egyházi kongresszus előzetes tanácskozásain részt vegyen.

— **Ujabb kosár Luegernek Ujvidékről táviratozzák:** Magyarország nemzeti névben a *Narodnoszt* című lap a leghatározottabban elítéli Luegernek a magyar állam alkotmánya és integritása ellen való dühöngését és az illető cikkelye végén a bécsi bujtogatót a következő szavakkal utasítja rendre:

— *Le a kézzel Magyarországról!*

Ugyanezen lap helyteleníti a karlócai szerb metropolitai iskolatanács eljárását, mely a közoktatásügyi miniszternek felszólítását, hogy a szerb iskolák vegyenek részt a Deák-ünnepségen, elutasítólag intézte el.

— **Panamák a szerb egyházban.** Karlócáról táviratozzák: A magyarországi görög keleti szerb egyház kongresszusi választmány ma, az 1902-iki alapok elszámolásának megvizsgálásával megbízott választmány egyik tagjának, dr. Radivojevicsnek indítványára elhatározta, hogy tekintettel bizonyos hiányokra, a könyvvívóséget nyilatkozatra szólítsák fel és hogy a helyükön nem talált értékpapírokat illetőleg *fejjelme vizsgálatot* indítsanak, az újvidéki szerb főgimnázium gondnoksága és kegyurasága ellen, a *gimnáziumi alapok fraudulozus kezelése* miatt elrendelték a büntető feljelentés megtevését. Hivatalosan megállapították, hogy az összes szerb kolostorok közül, melyeket a múltban a nemzet alapoktól vett kölcsönökkel láttak el, az 1902. év folyamán egy fillér kamatot sem szállítottak be. A Szerbszki Sziontól megvonták a karlócai metropolita hivatalos lapjának jellegét és utasították az alapok ügyességét, hogy pörös úton lépjen fel e cím törlése miatt a tulajdonos, Brankovics patriarka ellen.

— **Gyűlés a motoros vasut ügyében.** A tegnapi nap megint szaporította egygyel a hegy-

aljai motoros vasut ügyében tartott gyűlések számát. A végrehajtó bizottság tartotta ülését Lócs Rezső elnöklété alatt, aki bejelentette, hogy úgy a vállalkozó, mint az engedélyes elfogadja a szakbizottság által redukált költségvetést. Ezekre nézve kimondotta, hogy 36,830 korona interkalária-kamatot pótlólag fölveszi a költségvetésbe. A városi vonalra nézve pedig, amely a Radnai-ut végétől a Széna tórig terjed, s a melyre a költségvetésben fedezet föl nem vétetett, a többi vonalnál megállapított engélyságot fogadta el. A pénzcsoport különben a mai gyűlésen igyekezett magának jelentékeny előnyöket biztosítani. Bejelentette ugyanis az engedélyes, hogy értesülései szerint a kereskedelmi kormány a vasutépítéssel kapcsolatban az utba eső torrensek is végig rendeztetni kívánja. Nehogy azonban az érdekeltség hozzájárulási kötelezettségét fokozza, hajlandó a torrensek teljes rendezése címén a miniszterium által megállapítandó építési költségdöbletet névértékben átveendő törzsrészcvények jegyzésével fedezni, s csupán azt kívánja, hogy első sorban ezek a vállalkozó által jegyzett törzsrészcvények váltassanak vissza. Kimondta ezután a bizottság, hogy a vasutat egyelőre csak *Világosig* építik és világospankotali vonal építését az abba eső községek megfelelő hozzájárulásától teszi függővé. Abból a célból, hogy közönségben a részvény jegyzési kedvet éleszték, a községi jegyzőket használják föl. Evégből elhatározta a végrehajtó bizottság, hogy Paulison, Ménéson, Gyorokon, Kúvinban és Világoson a községi jegyzők elnöklété alatt helyi bizottságot alakít a részvényjegyzések előmozdítására. Végül megalkotották azt a külön bizottságot, amelynek feladata a vasut érdekében a vármegye vezetősége és Aradváros vezetőségénél, továbbá más személyeknél küldöttségilag közbenjárni.

— **Az aradi román püspök a főrendek között.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a főrendiház, október hó 7-én tartott ülésében az igazoló bizottság jelentése alapján, Papp Ignác János aradi gör. keleti román püspök nevét a főrendek jegyzékébe pótlólag beiktatta.

— **A Kossuth asztaltársaság szép ünnepség keretében leplezte le ma este tagjainak csoportképét, rendes hétfői ülés keretében. Az ünnepen egyúttal Nagy Kálmánt a nagybuzgalmu elnököt részesítették ovációban névpapja alkalmából.**

— **Halálozások.** Králitz Béla nyug. mihiszteri tanácsos, a Lipót-rend lovagja ma, 78 éves korában Vingán meghalt. Králitz a közélet terén tevékeny részt vett, az orcsifalvai kerületnek több ízben országgyűlési képviselője volt. Az elhunytban Gyürky László gróf özvegyét gyászolja.

Nagy részvét mellett temették el vasárnap dé. u. ifj. Kolozsi Sándort, az *aradi nyomda részvénytársaság* fiatalon elhunyt derék beüszedőjét a Demeter utca 88. a számú házból. A végtisztességadásnál megjelentek az elhunyt összes kartársai, s ezenkívül a barátok és ismerősök nagy serege. Az *aradi nyomdász-szakegyet* díszes koszorú helyezte a koporsóra. A halottas háznál Székely Polikárp, minorita áldozó pap beszélt a koporsót, azután Damschitz Ferenc, a nyomdász-szakegyet elnöke a kartársak nevében megható beszéddel vett búcsút a fiatalon elhunyt munkástól.

— **A magyarság a haditengerészetnél.** A következő érdekes levelet vettük:

Az *Aradi Közlöny* vasárnapi számában olvastam, hogy az Árpád magyar csatahajó néhány matrózát, azért, mert *New Yorkban* a konzulátus épülete előtt a Hymnust énekeltek, négy havi börtönbüntetéssel sújtották. Előttem, aki 1892-től 1896-ig szintén a haditengerészetnél szolgáltam, fölöttébb különösen hangzik e hír; ha csakugyan igaz, akkor alaposan megváltozott a szellem azóta az osztrák magyar haditenge-

részetnél. Ennek jellemzéseül néhány példát hozok föl.

Negyedfél esztendő telt a tengeren, a hadihajók fedélzetén. Minden hajón szorás volt, hogy esténként a legénység a hajó valamelyik zugában énekel, kiki a mit akart. Mi magyarok külön kórust alakítottunk és minden áldott estén énekeltek a *Szózatot* és a *Hymnust*. Az oceánok hullámain, idegen vidéken, messze elhangzott a magyar nemzetnek ez az imádsága, a mely közelébb hozott bennünket gondolatban az édes hazához. Akárhány estén többször egymásután énekeltek ezt, anélkül, hogy csak szóltak volna is miatta. Ellenkezőleg, a tisztok gyönyörködtek a mi énekünkben s maga *Károly István* főherceg, akkor sorhajó kapitány — most ellentengernagy — gyakran hallgatta ezt, s magyar nótáinkért megtraktált bennünket, s gyakran magyarul szóba elegyedett némelyikünkkel. Se a *Szózat*, se a *Hymnus* nem volt se tilos, de még csak ellenszenves nóta se.

De egyébként se lehetett akkor a haditengerészetnél magyarellenes szellemet tapasztalni. A magyar tisztok egymás között s a magyar hajó-legénységgel magyarul beszéltek. 1896-ban a *millenium* alkalmával, külön napiparancs jelent meg nálunk, a mely azokat a magyar honosságu matrózokat, akik az ezredévi országos ünneper részt akarnak venni, *szabadsággal kiállta meg*.

Az említett hír azért is valószínűtlen, mert kérdés, hogy a katonai büntető törvénykönyv melyik szakasza alapján mérhettek a Hymnusért ép négy havi börtönt a matrózokra; de ha igaz, akkor hét év óta nagyot fordult a világ haditengerészetünkénél. *Arad*, stb. *Fenyvesi Hugó*, posta-táv. tisztviselő.

— **Az ecsedi tűz égése.** *Nagykárolyból* táviratozzák, hogy az ecsedi láp még mindig ég. Ezidőszerint *nyolcezer hold áll lángokban*.

— **Kölcsön a fizetésemeléslig.** Az ex-lexel, a mely mindenkinek bajt okoz, érdekes módon akarja kihasználni a maga javára egy budapesti ügynökség, kinek irodája a katonatisztek, állami hivatalnokok, városi, vármegyei tisztviselők címekre körleveleket küldött a melyben kölcsönt kínál a fizetésemeléslig. Kezesse kell hozzá. Erről az ügynökség maga gondoskodik — díjtalanul. A közbenjárásért a kölcsön folyósításokor csekély ügynöki díjat von le. Két ezer (2000) koronából háromszázat. Ezenkívül egy negyed évi kamatot és törlesztést előre vonnak le; az illető fizetésére bírósági foglalást vezetnek, a kölcsönösszeg erejéig életbiztosítást köttetnek, a kölcsöntadó pénzügyeknél részvényt vetetnek. Így aztán a két ezer koronás kölcsönből egyezer kétszáz koronát kézhez kap a kölcsöntvevő. Ugyan mire való az uzoratórvény, ha ilyen pénzmanipulációk folynak?

— **Esküvő.** *Dolja Milán* temesvári gör. kat. szerb lelkész ma délelőtt tizenegy órakor kötött házasságot Aradon *Sztanity* Katica kisasszonnyal, *Sztanity* Mátyás utépitési vállalkozó leányával. A polgári házasságtörvény végzett, a szerb templomban esküvő volt, de egy órakor pedig a Központi szálló nagytermében nászrakoma volt.

— **Sajtópör a seprősi zavargás miatt.** A seprősi véres bírótálasztás révén sajtópörbe került egy debreceni lap. A mint onnét írják, a Debreceni Ujság ez év július 8-án *A seprősi vérengzés* címmel, egy hosszabb közleményben számolt be a Seprős községben lefolyt zavargásokról, erősen megtámadva a csendőrséget, melyet a többek közt *vérszopóknak* is nevezett s akiket felelőssé tett az egész véres drámaért.

E cikkért az ügyészség megindította az eljárást *rágalmazás* miatt a *Debreceni Ujság* ellen s a miniszter az eljárás lefolytatására tegnap adta meg az engedélyt, melyet a debreceni rendőrség közölt az ügyészséggel. Ebben a sajtópörben már a napokban megtartják a kinnlógatásokat, de a főtárgyalásra csak a jövő évben kerülhet sor. A *Debreceni Ujság* ezt a cikket egy fővárosi krajeáros lapból vette ki s így csak mint viszont *leközlött* foghatják pörbe.

— **Incidens a színházban.** A „Dr. Tos tot” ma esti előadását egy kis incidens zavarta meg. A második felvonás elején a földszint egyik padsorának saroküléséből egy hölgy kiesett, és szótalanul elterült a padok közötti folyosón. A körülötte ülők ijedten ugráltak fel, és a gyöngébb idegzetűek már kifelé igyekeztek a nézőtérrel. Perce ig tartott, míg végre néhány ur átnyalábolta az elalélt hölgyet és kivitte a levegőre. Csakhamar ott termettek *Posgay Lajos dr.* és *Tisch Mór dr.* orvosok, kik rövidesen eszméletre térítették a nagy melegegtől rosszul lett urhölgyet, ki egyébként egy aradi ügyvéd neje. Az előadás menete nem szakadt meg.

— **A szegények jogvédelme.** *Csanádvármegye* törvényhatósága, amint már ismeretük, felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, kérve, hogy a szegény emberek jogvédelmére nézve gondoskodjék törvényhozási intézkedésről. Felkérte *Csanádmegye* a társ-törvényhatóságokat, hogy ehhez a mozgalmához csatlakozzanak. A fővárosi közgyűlése foglalkozott ezzel a körirattal s hozzájárult ahhoz, hogy a szegény nép jogvédelme érdekében országos intézkedések tétessenek, de nem osztotta *Csanádmegye* köriratainak a megokolását, amelynek mintegy az lenne a látszata, mintha a mozgalom az ügyvédok ellen irányulna. A székesfőváros hatósága nem az igazságügyminiszterhez intéz felterjesztést, hanem a képviselőháztól fogja kérni a szegényügyi jogvédelem országos rendezését. Az erre vonatkozó határozatairól most köriratilag értesíti az összes törvényhatóságokat.

— **Huszonnégy óras tűz Arad mellett.** Nagy tűz pusztított szombaton és vasárnapon, teljes huszonnégy órán keresztül az aradi határ tözsomszédságában. A tűz, a mint megirtuk, a forras-nagy-iratosi *Leopold Zsigmond*-féle tanyán keletkezett. — Szombaton délelőtt háromnegyed tíz órakor gyulladt ki egy szalmakazal, melyről az égő zsarátnokok átszállingóztak a szomszéd kazalokra is, tűzbe borítva azokat. Nehány perc alatt lángban állott *ötvenhárom kazal*, melyekből csak tizenkettő volt tiszta szalma, a többi polyva és egyéb takarmány. A kár *10,000 koronára* rug, a tűz csak vasárnap délelőtt aludt ki, de még ma is pisilg a parázs. A leégett kazalok az egész szérű-kertnek csak a felét képezte, s a másik felét csak úgy tudták megmenteni, hogy elszigetelték, bár a szél nagyon messzire elhordta a zsarátnokot. E miatt nagy veszedelemben forogtak a gazdasági épületek is. A szél még Gájba is elhordta a tüzesőt. Még kell említenünk e helyen, hogy az arad-gáji önkéntes tűzoltók emberföldötti munkával fáradoznak az oltásnál. Napról tízenkét, éjjel huszonnégy gáji tűzoltó dolgozott a tűz színhelyén, s nagy részben nekik is köszönhető, hogy a nagyobb veszedelem elkerülhető lett.

— **Gyilkossági kísérlet a Hegyalján Zelekutyán György** magyarát vincellér, akit gazdája tegnap elküldött egy szomszédos szőlőbe, csaknem áldozatán esett egy eddig ismeretlen ember merényletének. Zelekutyánt valaki orozva, puskával nyakba lötte, úgy, hogy most életve szégyesen sérülve fekszik az aradmegyei kórházban. A gyanu *Vavjassy Gyula dr.* egy szolgájára irányul, aki azonban tagadja a bűnt.

— **A sztrájkoló tanítójelöltek.** *Esztergomból* táviratozzák: A hercegprímás jóváhagyta az

egyházmegyei főtanfelügyelő itéletét, amelylyel az előadásokon meg nem jelent ifjakat *intézetből kirekeszti.* Hír szerint az ifjak hajlandók közös kérvényt beadni visszafogadásukért, de ha visszalépnek *Keményfy* tanár előadását az esetre se látogatják.

— **Elhalasztott huzás.** Az országos orvosszövetség sorsjegyek huzását elhalasztották. A huzást visszavonhatlanul ez évi *december 16 án*, szerdén tartják meg az orvosegyesület Szentkirályi-utca 21. számú helyiségében. A huzás elhalasztása azért történt, mert az utolsó napokban mind nagyobb érdeklődés mutatkozott a sorsjegyek iránt s az elhalasztás által a megteremtendő nyugdíjalapra annál több fog befolyjni.

— **Elfogott betörők.** *Ember Ferenc* slófoki rovott betörőt, ki Aradon a napokban egyrendbeli betörést követett el, az aradi rendőrség letartóztatta. Elfogtak Aradon egy sikkasztó mérsáros segédet is: *Weisz Móri*, ki Budapesten a reája bizott pénzt a *lőversenyen eljátszotta.* Az elfogatás a budapesti rendőrségnek körözésére történt.

— **Az örök dezentor.** *Simai Simon* Ferenc mezőhegyesi legény 1898 ban vonult be a szeptedi 46 gyalogezredhez — és még vagy négy esztendő telt e kaonatorban. Nem mintha a gyöngyéletet megszerette volna, hanem azért, mert már háromszor megszökött. Mikor először megszökött, a hadbírószág rossz magaviseleté e való tekintettel *öt esztendei* katonáskodásra ítélte. Mikor másodsor kerekelt oldott, 17 hónapi börtönt kapott. De harmadszor is megszökött. A hadbírószág mostanában ítélkezett fölötté és új b k t évi várfogózatot mért rá.

— **Ongyilkos rendőrdíjnok.** Székesfehérvárról táviratozzák, hogy *Mészáros József* pozsonyi rendőrdíjnok ma ott föbe lötte magát.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Csanád vármegyében* a magyarcsanádi anyakönyvi kerületbe *Bretschneider* Béla községi írnokot anyakönyvvezető helyettesé nevelte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megízta.

— **Ujabb sztrájk a fővárosban.** Fővárosi tudósi önk táviratozza: A budapesti és részint vidéki va-butorgyárosok a munkásaik bérmozgalma ügyében va árnapi délelőtt népes értekezletet tartottak a *Dr. Chsler* vendéglő külön termében. Az értekezleten elnökül *Buchwald Gyula*, a *Buchwald Sándor* cég főnökét, jegyzőül pedig *Berger* Henriket választották meg. A munkaadók ezen értekezleten kijelentették, hogy bár tulzottaknak tartják a munkások követelését, mégis hajlandók azok jó részét teljesíteni. A munkaadók ezen kijelentésébe a munkásoknak idősebb és nyugodtabb része szívesen bele is egyezett. De mivel ezek kisebbségben vannak, úgy ma reggel az összes va-butorgyári műhelyekben megkezdődött a körülbelül 800 főnyi munkás sztrájkja.

— **Általánosán el van ismervé az, hogy** *Weinberger* Ferenc jónirnénnek örvendő, szolid ekzszerésznökkel, központi szaloda építet, a község a legelőzékenyebb és legelőkiismeretesbb kiszolgálásban részesül, csakis finom ekzszer és valódi „Geoffi” zsebóra, valamint diszkrét és ésszes ósdus raktarát a legmelegebben ajánlatuk. A község b. figyelmébe s. át szakszerű ekzszerműhely. Városi és megyei telefon 439.

— **Minden nőnek tudnia kell, hogy a paris és bécsi kiállítás arany öremmel kitüntetett Balassa fele valódi angol Ugorkatej azonnal eltünteti a szepiőt, majfolót és mindenemű más atlanságot az arcról és annak gyönyörű üdőséget, fiataliságot kölcsönöz, kar tehát varni, mindenki vegye meg magma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor. 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1 20 és 2 kor. Kapható Balassa kornel gyógyszerkereskedésben, Aradon Vojtek és Weisz utcánál, Krausz E. emér és társai drogueria üzletében, Földes Károly gyógyszerkereskedésében, Tabor Gyula gyógyszerkereskedésében, Puskás ut 18 sz., ahonnan titkosan a megmentő sztrájkosok küldve. Tessék Balassa fele ugorkatejet kerulni.**

— **Külföldi mintára** Ezzel a jelszóval indult neki a mostani hetnek *Porter Vilmos* Nagy Áruháza a Szabadságtéren. Azt hisszük, mai lapunkban foglalt irre vonatkozó hirdetése a cégnek általános feltűnést fog kelteni nemcsak a vásárló közönségben, de minden lapolvasónál is. Különösen a berlini áruházak vezetőik be az ugynevezett olcsó hetet, aminőt most először *Porter* rendez Aradon. Az olcsó hét a tegnapi nappal vette kezdetét és tart a jelen hét végéig. Bízunk a közönség, hogy mily rendkívül nyomott áron dobja uzszolva a piacra a *Porter*-cég a különféle cikkeket, melyek egy része a hirdetésben van megjelölve. Aki igazán olcsón akar venni, ne legyen rest és keresse most fel *Porter Vilmos* Nagy Áruházát a Szabadságtéren. A fanykép-kezdvmény még mindig érvényben van.

— **Dentolin fog-creme** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nandor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita palota — Telefon 265. szám) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomtatokat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érteklő megbízásokat.

— **Valódi mensesi hegyi must** a mai naptól kezdve kapható a Fehér Kereszt szálló borkimérésében, utcará kimérve literenként 1 koronáért. *Nagy Lajos* szállodas.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Meghíusult kőolaj-kartel.** A hazai és ausztriai kőolajgyárosok egy ka tel érdekében hetek óta folytatott tárgyalásaikkal úgy látszik hajótörést szenvedtek. A triezsi kőolajfinomító, mely Galiciában hatalmas nafta forrasokat vásárolt s a kartelt pártoló gyárakkal szemben eddig is ellentétes álláspontot foglalt el, a kartelnek létrejöttét *meghíusította.* Mi sem természetesebb már most, minthogy a szabad verseny folytán, a közel jövőben *jóval olcsóbb kőolaj árakat* fogunk jegyezni.

— **Fillokstera Nagylakon.** A földmívelési miniszter híva a s lapja jelenti, hogy *Csanád vármegye Nagylak* községe szőlőiben a filloksterára jelentete megállapittatván, nevezett község ha ára a földművelésügyi miniszter rendeletével zár alá helyeztetett.

Budapesti árú- és értéktözsde.

— **Az Aradi Közlöny** távirati tudósítása. —

Budapest, október 12

Buzakinát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 27,000 métermázsa került forgalomba, jól tartott áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás hűvös.

Aradon: Berlin 1/2, Páris 20 magasabb.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.54—7.55
Buza 1904. áprillisa	7.66—7.67
Rozs októberre	6.20—6.21
Rozs 1904. áprillisa	6.43—6.44
Zab októberre	5.30—5.31
Zab 1904. áprillisa	5.60—5.61
Tengeri 190. áprillisa	6.—6.05
Tengeri 1904. májusra	5.23—5.24
Repce októberre	11.85—11.95

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.59—7.60
Buza 1904. áprillisa	7.69—7.70
Rozs októberre	6.22—6.23
Rozs 1904. áprillisa	6.44—6.45
Zab októberre	5.30—5.31
Zab 1904. áprillisa	5.60—5.61
Tengeri 1904. áprillisa	6.—6.05
Tengeri 1904. májusra	5.25—5.26
Repce októberre	11.85—11.95

S z e s z ű z l e t.

— Október 12. —

Magyarországi Készlet nagyban nyers szesz 115 korona, csehnyben 117 korona; finomított szesz nagyban 113 korona, szesz nagyban 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 6, helyettesítő 70 korona fogyasztási adót.

Aradon: Berlin 1/2—13— korona mmassanként.

Budapesti-Kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 12. —

Aradon: Berlin 1/2—13— korona mmassanként 260 kilogrammon felül nagyban 13—14— korona mmassanként 240—260 kilogrammon nagyban 112—13— korona mmassanként 240 kilogrammig nagyban 111—12— fillérig.

IDEGENEK ARADON.

— Október 11. —

Fehér Kereszt szálloda. Ehrenvald József utazó Budapest. — Weinstein Márkus kereskedő Bélyes. — Deutsch Mór utazó Budapest. — Brünn Ignác utazó Bécs. — Reichhold Henrik utazó Bécs. — Egelhoff Gusztáv utazó Remscheid. — Schön Simon utazó Budapest. — Szász Ödön utazó Budapest. — Fischhoff Sándor utazó Brünn. — Oigai Ignác mav. ellenőr Nagyvárad. — Grünwald Arnold utazó Budapest. — Vagel Péter magánzó Makó. — Dr. Schvemmer I. ügyvéd Buziás. — Roth József utazó Budapest. — Varga Sándor főhadnagy Budapest. — Engel Károly kereskedő Budapest. — Winter Fülöp kereskedő Ternova. — Raskovits János magánzó N.-Kikinda. — Özv. Fischer Zsigmond utazó Budapest. — Salamon Dezső utazó Budapest. — Raab Gábor utazó Budapest. — Schwarc Siegfried utazó Bécs. — Czeli Károly borkereskedő Megyes. — Pauner Lajos utazó Budapest. — Török Siegfried utazó Budapest. — Távolító Péter borkereskedő Megyes. — Lemle János utazó Budapest. — Schönfeld Lajos utazó Nagyvárad. — Teodor Károly Józshely. — Emperl Ernő és családja Szt. Márton. — Fricel Armin utazó Budapest. — Jovanovits Mihos főhadnagy Bécs. — Eszes Imre gózma omlalajdonos Dorozsma. — Berger Zsigmond utazó Bécs. — Rihter Gyula kereskedő Bécs. — Galaj Daniel utazó Budapest.

Vas szálloda. Grosz Lajos utazó Budapest. — Glück Henrik utazó Budapest. — Klein Bernát utazó Bécs. — Geles Ignác kereskedő Új Bécs. — Hermann Izidor utazó Budapest. — Barta Sándor utazó Budapest. — Klein Zsigmond utazó Bécs. — Fanta Elemér utazó Budapest. — Krausz Jakab kereskedő Bécs. — Deutsch Henrik utazó Budapest. — Schwarcz Lajos utazó Bécs. — Schobel József hivatalnok N.-Szeben. — Leipnik Nándor kereskedő M.-Szlátina.

Aradmegyei tanintézetek figyelmébe!!

Szavalkönyv

iskolai ünnepélyekre.

Osszeírták:

Kovács Kázmér és Maurer Mihály, tanítók.

Tartalmaz dátum szerinti sorrendben, minden iskolai ünnepélyre, legjelesebb költőink verseiből egy pár szavalatot.

Függelékül Deák Ferenc születésének 100 éves évfordulójára „A haza bölcső” című költemény Deák Ferenc kitűnően sokszorosított arcképével.

Ara kemény kötésben (120 oldal) 50 fillér.

Megjelent:

INGUSZ I. és FIA

Kiadásában Aradon,

Weltzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Mutatvány 50 fillér beküldésével bérmentve.

CSARNOK.

A lilium-asszony.

Írta: Domokos László.

I.

Egész csomó ember állott a templom előtt. Sok kíváncsi asszony, leány; volt köztük szőke barna, fiatal és kevesebbé fiatal, szép és nem éppen szép. Valamenynyien azzal az ünnepies arccal néztek a nagy templom felé, mint már az ilyen alkalomkor szokásos; csupa kíváncsiság, csupa irigység volt mi d.

Az esketési szertartás véget ért és az első párok megjelentek a legfelső lépcsőn. Abrános szemű, fiatal leánykák boldogan lépkedtek előzőekny gavallérjaik mellett s a mamák toltbokrátság, kiismerhetetlen divatu kalapjaikkal még boldogabban mentek utánuk. A kocsik óriási tábora lassankint nyüzsgöni kezdett; a parádés bintók egymásután bájoltak a főbejá-

rat elé és a tömeg csodálkozó tetszése mellett robogtak el az ifju párokkal.

Jött a menyasszony. Mintha elnémult volna minden ajak, olyan csönd támadt körülötte, csak a kíváncsi, barátságos, ismerős és közömbös szemek beszéltek.

— Milyen szép! — irigykedett a leány-sereg.

— Milyen fiatal! — sopánkodtak az anyókák.

— És milyen boldog! — hangzott egy babaarcu, annivaló asszonyka önfeléd csodálkozása.

A férfiak még a szemükkel sem beszéltek, hiszen náluk a hallgatás fejez ki legelőbbet. Aztán eloszlottak mind; egy kicsit még tárgyalták az eményt, meg is szólták egyiket-másikat, mert így van az rendén. — végül pedig teljesen megfeledkeztek róluk. Mert hiszen ez is rendén van. És az esküvő! Oh, milyen egyformán unalmas mind! Gratulálók tömege, ajándékok, jó tanácsok özönnel akadnak ilyenkor a szerető szívek útjába. Valami kevéske nyugalomhoz csupán akkor jutnak, mikor estefelé nagynehezen, ezer akadályon keresztül bejutnak a szabadító vasúti kocsiba. Mégegyet füttyent a gőzbika, az illem kedvéért finom és parfümös keszkenők lobognak a levegőben, aztán... aztán új világ kezdődik.

Egyedül vannak. Az asszony megvonul szépen az egyik sarokban, ököibe szorított kezei között azt az apró keszkenőt szorongatva, amelyből már mind kirázta a parfümöt és a beláhalott örömkönyveket.

Most már nem kell többé alakoskodnia. Erre a gondolatra halálosan elsápadt az arca és valami kétségbeesett félelem üt a szemében. Gyöngyös fogaiival idegesen harapdálta az ajkát és nyugtalanul, remegve, esdeklő szemmel zézegetett körül a szűk kocsiban, mint a kaliba zárt madárka. Mikor aztán látta, hogy nincs ott senki más, csak az az egy ember, akihez egész életére hozzá van fűzve örök kötelekkel, akinek, nem is tudja, hogy miért, eladta ifjúságát, szépségét, egész kis világát; akkor kétségbeesetten lehajította a fejét és zokogni kezdett lelke minden keserűségével.

Az ura csöndesen simogatta a leomló haját.

— Margit! — mondta neki halkán.

Attól még jobban zokogott. Egész teste remegett belé, gömbölyű vállai megremánuáltak és úgy borultak le az ablak szélére, mint az orgonabokor. Csak nagynehezen csillapodott le és föl se vette a fejét, úgy mondta szeliden, könyörögve:

— Kedves Feri... Ne vegye rossz néven, majd egyszer elmondom...

Az ura aült melléje a másik díványra és ölébe vonva az asszony kezét, elkezdett hozzá beszélni egészen halkán, de egészen közömbösen, min ha csak éppen arról vona szó, hogy milyen szép idő van odakint?

— Haligason meg, Margit. Tulajdonképen most vagyunk először egyedül ebben az életben... Mikor már az enyém lett egészen. Ha szépen kérem, ugy-e, megíelel majd őszintén?

— Megíelelek, — mondta az asszony.

— Látja, azt szeretem. Oszinte vagyok én is. Azt mondják: magának nincs szíve. Hogy olyan, mint egy csodaszép, illatos virág; cserépbé való és ünneplő szobában kell tartani, hogy a köznap élet tehelete sona ne érje. Látja, én megvettem ezt a cserép virágot jóra való, becsületes kertészekről... mert üres volna nélküle az egész világ és nem lenném benne nyugodalmamat soha, ha nem látnám folytonosan... Hát most így, ahogy kezét a kezemben tartom, mondja meg: ezek a könnyek kinek szóltak? Magának, nekem, vagy egy harmadiknak?

Akkor már felemelte fejét az asszony. Két sor acélos foga közé szorította az ajkát és enél az utolsó szónál csöndesen bólintott, mi alatt seelymes pillái fáradtan becsukodtak.

— Helyes, rendben vagyunk... És én éppen ilyen őszintén, felindulás nélkül tudomására hozom, hogy az én házamban én parancsolok. Talán durvaság az, amit mondok, de tisztába kell jönnünk egészen. Azt mondom tehát, hogyha bármikor az életben, akarva, vagy véletlenül, csak egyetlen egyszer találkozik azzal az emberrel valahol, én ott, ahol

legelőször találom, végig fogom korbácsolni az utcán és úgy hajtom ki a városból! Amiért magával így bánt... Széttépem, összetöröm a testét, lelkét!

Mundest egész-n egyszerűen mondta, de úgy hörgött a hangja, hogy az asszony ijedve ugrott föl mellőle. A vézna emberke odakapott a melléhez és el akarta fojtani a heves hárangot, mely arcát szederjessé változtatta. Hiába tartóztatta magát a felindulástól, ebben a percen őt is ellepte a keserűség, csak lassan lassan csillapodott le magint, azután sokáig méreven bámult maga elé azon az estén, amelyen először maradt egyedül a feleségével.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Október 13. Kedd. Róm. kath. naptár: Kálmán. — Protestáns naptár: Kálmán. — Izraelita naptár: Sem. Azer. — Görög-keleti naptár (szeptember 30.): Gergely püspök. A nap kel 6 óra 1 perckor, nyugszik 4 óra 59 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11^{1/2}—12^{1/2} óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1^{1/2}—3^{1/2} óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett.

Isőjósítás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék.

Nemzeti színház.

Bérlet 13. sz.

Páratlan.

Kedden, 1903. évi október hó 13-án:

DISZELŐADÁS

Rákóczi emlékének díszöltésére.

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásban. Írta: Herczeg Ferenc.

SEMÉLYEK:

Ocskay László	Könyves J.	Tarics	Békassy Gy.
Tisza Ilona	Gazdi A.	Ocskay Sándor	Simon Jenő.
Tisza Jutka	Szilassy J.	Hamza, káplár	Füredi J.
Pyber	Mariházi M.	Krupics	Németh J.
Ozoroözy	Györe Alajos.	Königsegg	Juhai József.
Jávorka	Bónis Lajos.	Papes	Juhász S.
Dili, cigány	Gööz Aranka.	Kamarás	Sarkadi A.
A palóc	Polgár S.	Vak cigány	Olsánczky J.
Szőrényi	Békés Gyula.	Granátos	Réthy István.

Kazdote este 7 óra fél órákor.

NYILTÉR.*

Limbeck János

első magy. kir. szab. érekeporeó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Özv. Kráilitz Beláné született Ohaba-lungal Pausz Malvin mint neje; leányai: Malva, férje losonci gróf Gyürky László; Alma, férje berei Papp Ragány István dr. m. k. miniszteri titkár, fiok Lacika, ugy a magok, mint a többi hozzátartozóik nevében is mélyen megsomorodott szívvel jelenik, hogy a fiedherlen jó férj, atya, após, illetve nagyatyja

méltóságos eöri Kráilitz Béla ur,

nyug. m. kir. pénzügyminiszteri tanácsos, a Lipótrend levagja, volt országos képviselő, Temesvármegye törvényhatóság-üzottági tagja stb.

folyó évi október hó 12 én, hajnali 1 órákor, életének 76 lk évében, hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után jobbtétra szenderült.

A drága halott földi maradványai folyó évi október hó 14 én, délelött 10^{1/2} órákor fognak Temes Vingán a róm. kath. egyház szerlattása szerint a temes-vingai családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise áldozat folyó évi október hó 15-én, délelött 10^{1/2} órákor fog a temes vingai róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutattni.

Aldás emlékére. béke hamvaira!

Temes-Vinga, 1903. évi október hó 12 én.

Városi és megyei telefon 242. szám.

KALMÁR JÓZSEF

VILLANYOS-MŰSZERÉSZ

ARADON, Salacz Gyula-utca 2. szám.

Nagy javító-műhely. • **Kerékpár- és varrógép-raktár.** • Nagy javító-műhely.

Készít és felszerel **házi, szállodai és szoba-sürgönyöket, telefonokat** minden rendszer szerint, **villámhárítókat** és szócsöveket, inductiós gépeket, legújabb pénztári biztonsági készülékeket legújabb rendszer szerint.

Lelkiismeretes, pontos és jó munkámról, az alatt felsorolt uraságok tanuskodhatnak, a kiknél szerencsém volt három év alatt nagyobb munkákat végezhetni:

Nagys. Almay Olivér ur alsilli uradalma részére házi-sürgöny berendezés.

M. kir. állami jószágigazgatóság, teljesen új berendezés.

Nagys. dr. Tagányi Sándor ur pankotai uradalma részére teljesen új berendezés.

Nagys. Gutzjár Mihály urnál teljes berendezés.

Nagys. Biró Albert ur kupai uradalmában új berendezés.

Nagys. Urbán Péter urnál Kunágotán új berendezés.

Csálai és baraczkai állami szőlő-telepnél telefon-berendezés hosszútávra

Nagys. özv. Andrányi Károlyné urnónél új berendezés.

Temesvári ev. ref. hitközség Temesvárrott, új berendezés.

Deutsch Testvérek Központi Áruházába telefon-berendezés.

Aradvármegye székházánál telefon-berendezések.

Nagys. dr. Tagányi Sándor ur pankotai uradalmában villámhárító-berendezés.

„Függetlenség“ szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda részére telefon berendezés.

„Arad és Vidéke“ kiadóhivatala telefon-berendezése.

Békés-Csabai takarékpénztárnak telefon-átalakítás

„Diána-fürdő“ házi-sürgöny berendezés.

Fischer Eliz-palota sürgöny és telefon-berendezés.

Goldschmidt Mihály ur sürgöny és telefon-berendezés.

Aradi katonai lövölde teljesen új berendezés.

2184

Városi és megyei telefon 242. szám.

5% a FMKE javára.

5% a FMKE javára.

Nincs jobb mint

a Meer Mór és Fia-féle

„FMKE“ szobapadló-lakk,

mely **rögtön szárad, szagtalan és mosható**, világos sárga, sötét sárga és mahagoni barna színekben. — 1 kilós dobozokban **ára 1 frt.**

Mosható

„FMKE“ parkettamáz,

mely használatra teljesen kész s nagy előnye, hogy nem kell kefélni. Kapható **1 frt 20 kr., 65 kr. és 35 kros** dobozokban

Meer Mór és Fia

festékkereskedésében

és minden fűszerüzletben, ahol csakis fenti néven kérendő.

5% a FMKE javára.

5% a FMKE javára.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Intelligens középkorú

nő, ki a háztartás minden ágában teljes jártassággal bír, háztartásnőnek ajánlkozik helyben vagy vidékre. — Cím a kiadóhivatalban. 2158

Egy 4 esetleg 5 szobás

lakás november hó 1 ére olcsón kiadó, Halász utca 27. 1968

Nyereg.

Egy használt, de jókarban levő nyereg azonnal megvételre keresetik. Cím a kiadóhivatalban. 2172

Bolthelyiség

a Weitzer János-utca 13. sz. alatt kiadó. 2180

Istálló

4 lóra, kecskiszinnel. Batthyányi-u. 37. sz. alatt kiadó. 2181

Batthyányi-utca 23.

számu háznál egy 4 szobás elegáns utcai lakás, fürdőszobával kiadó. 2182

Szakmában

gyakorlott varróné közvetlen belé lépésre kerestetik Lengyel Lőrincz cs. és k. udvari butorgyárában. 2188

Ügyes leányok,

kik már könyvkötészetben dolgoztak, felvétetnek az Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstneműek készpénzért a legmagasabb árban megvételre vagy más új tárgyakra átcsereleltetnek. 1897

— Kéretik kísérletet tenni. —

Telefon 438.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen mindenzakismeret nélkül. 2026
Küldje be címét E. 936. jelige alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

KINTZLER ZOLTAN

Gronometter műorás és ékszerész
Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 1557

Pontos és szolid kiszolgálás!

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat a legmagasabb áron vesznek.

Kívánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is vesznek és olcsó áron eladok. 2121

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Telefon 130. Telefon 130

Szüret alkalmára

ajánlok első forrásból beszerzett jó minőségű

- Finom erdélyi sódat kilogrammra 1.10
- Bra-sói vagy szebeni számmal 1.90
- Husos oldalsas számmal 1.10
- Debreczeni perkelés és abát számmal 1.10
- Tormás kolbászkát párja 0.06
- Párizsi kolbászt kilogrammra 0.90
- Vadászkolbászt 1.—
- Emenyölgyi sajt valódi 1.30
- Emenyölgyi sajt belföldi 1.—
- Groji sajt 0.80
- Liptói túró fa vagy porcellán bődönbe 0.90
- Cognacot 1 frttól 6 frtig.
- Rumot 1 liter 80 kr.-tól 3 frtig.
- Kávékat 1 kgr. ként 1 frt 20 krtól 2 frt 10 krig.
- Teák 1 dgr. 4 krtól 12 krig, továbbá jó minőségű csokoládét 1 frt 20 krtól 4 frtig, jó bombonok t és teasüteményeket. 2148

Nagy raktár

tűzijátékokban

u. m.: görögtűz, rakéták, békák, a legolcsóbb árak mellett kaphatók

Dürr Kocsárdnál,

fűszer, csemege, bor és ásványvíz-kereskedésében.

Arad, Boros Béni-tér 15.

Dugl-ház, a városliget mellett.

Éz a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy esetben feleslegessé váló butorokat potom áron eladni. megveszem én azokat, ugyazintén

uraságoktól levetett ruhákat

a legolcsómagasabb árban.

Kívánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Arad legregibb kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 98.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek műhímzésre, továbbá zajtalan járasú Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő és 1891

telefon-berendezést szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Kiadó lakás!

Igen szép 4 szobás

utcai lakás,

fürdő- és cselédszobával, valamint az összes mellékkel, a legelőkelőbb városrészben, elköltözés miatt

1903 november hó 1-ével kéz alatt

kiadó.

Czim e lap kiadóhivatalában. 2167

Nagy szakszerű javító-műhely.

Kerékpár- és varrógép raktár.

Kalmár

József

villanyműszerész

villanyos-csengő és telefon építési vállalata

felszerel

lakásokba villamos-csengőket, telefonokat kisebb vagy nagyobb távolságra.

Betörés ellen

biztonsági csengőket.

irodai vagy takarékpénztári helyiségekben.

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Telefon 242. sz. 2071

Varrónó,

aki a legkomplikáltabb toltottakat

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna-utca 2. sz. ajtó 4. 2067

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját, és az az

INDRA TEA,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea keveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban.

Raktárakat a hirdető táblák mutatják. 2123

Főraktár: Fejér Gyula, Arad.

Kész butor eladás!

Minden háztartásnál legfontosabb tényező a szép, a jó

BUTOR

És mert a szép és jó butor olcsón, csak a készítőnél szerezhető be: s kérem a n. é. közönséget, hogy BUTOR szükséglete megzése végett hozzám, mint készítőhöz bizalommal fordulni szíveskedjen.

Varga József

asztalos mester. 1220

Arad, Kápolna-utca 6.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári árban.

Hönig Frigyes

harangöntőnél 1418

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadtnak.

Minden vevő
Ingyen-Fény-
képet kap!

Külföldi mintára

Minden vevő
Ingyen-Fény-
képet kap!

 ezen a héten

ugynevezett

Olcsó Hétet

fogok rendezni.

Nem üres ígéretés, hanem tiszta valóság az, hogy ezen a héten nagyobb mennyiségű áruk olyan csekély haszonnal adatnak el, mint máskor soha. Ilyen alkalmi eladásokat azért rendezek, hogy az üzlet forgalmát **időnként** fokozzam és cégem iránt az érdeklődést ébren tartsam.

Ezen a héten különösen Czipőket adok el a legcsekélyebb haszonra!

Női francia sevrett czipő
magas szárral (fűzős, gombos, bélelt, nembélelt)

4.25

Férfi box Bergsteiger
elismert legtartósabb minőség, gyönyörű szabás

4.50

Férfi borjubőr-czipő
kitűnő finom minőség, elegáns szabás

3.50

Női magas lakk czipő
fűzős és czugos, finom francia minőség

3.25

Gyermekek czipők

20—25-ig **— .90**
26—28-ig **1.20**
29—34-ig **1.80**

Női lakk kivágott czipő
4 kereszt spangnival és elegáns ponponnal

1.95

3 frtért adok bagaria strapa férfi-cipőt!!!

A legerősebb viselet! — Utólérhetetlen! — Sokat gyalogolók nem mellőzhetik!

Hölgyek figyelmébe! Megérkezett egy nagy küldemény **Szörme Boá!**

Új cikk, most vezetem be!

Darabja 90 krajczártól kezdve!

— Alkalmi eladás! 400 drb. különféle mider, darabja 60 krajeár. —

Fényképkedvezmény!

Porter Vilmos Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér.